

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Psalm 146
Ochtenddienst
Dopen

Broeders en zusters, met alle zorgen die we hebben in ons persoonlijk leven, maar ook in ons kerkelijk leven nu aan drie ambtsdragers in ons midden vanwege gezondheidsredenen ontheffing verleend moest worden, zoeken wij onze steun bij onze God, die de Schepper is van hemel en aarde en doe ook alles door zijn liefde, kracht en wijsheid in stand houdt. Daarom zullen wij Hem straks toch loven in ons lied. Dat lied is Psalm 104 de verzen 1 en 10. En dat 1ste vers is in de afgelopen week door de groepen 5-8 van de Morgenster geleerd.

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Psalm 104 : 1 en 10 (de Here loven als God van hemel en aarde)**
4. **Lezing van de wet**
5. **Zingen : Psalm 143 : 1, 2 en 6**
6. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
7. **Schriftlezing : Genesis 28 : 10 - 22**
8. **Zingen : Psalm 146 : 3 en 4 (zalig hij die Jakobs God tot helper heeft)**
9. **Tekst : Psalm 146**
10. **Zingen : Lied 20 : 1 en 2**
11. **Doop met aansluitend zingen Psalm 100 : 2 en 4**
12. **Dankzegging en voorbede**
13. **Slotzang : Gezang 31**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Jongens en meisjes. Misschien heb je daarnet, bij het lezen van Psalm 146 gedacht: dat is veel te moeilijk voor mij. Ik ga straks, tijdens de preek, maar andere dingen doen. Toch gaat het in deze Psalm over dingen waar jullie het de afgelopen week op school ook over hebben gehad. Morgenster over het thema geloof. Geloven en belijden. Waarbij belijden is dat je nazegt wat de Here heeft gezegd.

In deze Psalm gaat het over geloven. Speciaal over de vraag: in wie moet je nu geloven en waarom zou je nu in de Here geloven, de God van de Bijbel geloven? De dichter van deze Psalm die is er wel uit. Die weet in wie hij wil geloven. Hij weet wie hij vertrouwt. En waarom hij in de Here, de God van Israël gelooft. En in zijn lied belijdt hij zijn geloof in de Here.

Dat doet hij maar niet een beetje mompelend. Nee, hij doet dat uitbundig en vol overgave. En hij doet dat zoals schilders soms wel te werk gaan. Er zijn schilders die beginnen hun schilderij met heel het doek een bepaalde kleur te geven. Die kleur vormt dan de achtergrond en bepaalt gelijk de sfeer. Als je een hele donkere kleur gebruikt dan wordt het somber, maar als je een hele lichte kleur gebruikt als lichtgeel of lichtblauw dan weet je al gelijk. Dit wordt een blij schilderij. De dichter van deze Psalm laat zo ook gelijk weten in het eerste: dit is een blijde Psalm. En hij laat dat ook nog eens zien in het laatste woord van de psalm. Want hij begint en eindigt met hetzelfde woord: halleluja. Dat betekent: geprezen zij de Here. Heel eenvoudig gezegd betekent dat zoiets als: hoera voor de Here! Mooier is, want de Here is maar niet een kindje uit je klas die jarig is: Leve de Here!

Leve de Here! Dat roept de dichter uit en hij wil ons ook enthousiast maken voor de Here, zodat wij het ook uitroepen: leve de Here! Ik geloof in Hem. Ik geloof in de God van Jakob. Zo luidt dan ook het thema voor de preek.

Geloof in de God van Jakob

Want:

- 1. Hij blijft altijd bij u,**
- 2. Hij heeft de macht heeft over de hele schepping,**
- 3. Hij neemt het op voor wie in nood zijn.**

Geloof in de God van Jakob, want Hij blijft altijd bij u. Dat is het eerste waar we bij zullen stilstaan. De dichter van deze Psalm spreekt net als David in Psalm 103 vorige week tot zijn ziel. Tot die plek waar gevoelens, verlangens en gedachten bij elkaar komen. En hij roept die plek, hij roept zichzelf dus op om de Here te loven. En dat maar niet één keer, maar drie keer achter elkaar. Want in het Hebreeuws de taal van de dichter, beginnen de eerste drie zinnen met het woord hallel. Een woord dat loven of prijzen betekent. Halleluja. Loof de Here. Loof de

Here mijn ziel. Loven wil ik de Here mijn leven lang. Het klinkt als een drievoudig “hoera” voor de Here. En hij wil dat niet alleen vandaag of alleen op de zondag doen. Nee, hij wil elke dag van zijn leven de Here loven. Zolang hij nog op deze aarde is, wil hij dat doen. Dat is zijn wilsbesluit.

Wat de dichter tot deze uitbarsting van vreugde over de Here heeft gebracht, vertelt hij ons niet. Maar het is waarschijnlijk dat hij in moeilijke omstandigheden is geweest. Mogelijk werd hij door iemand onderdrukt. Zat iemand achter zijn bezittingen aan. Had hij geen werk en een belangrijke man had hem beloofd te zullen helpen. Want hij roept alle mensen die hem horen op om maar niet op edelen te vertrouwen. Edelen dat zijn belangrijke mensen met veel macht. Vandaag de dag kunnen we denken aan burgermeesters, wethouders, mensen in de Tweede Kamer of de regering. Mensen die heel wat lijken te kunnen doen. Mensen met allerlei plannen, die allerlei beloften doen. Maar bij wie toch geen echte redding, echte hulp te vinden.

Want wat gebeurt er als de belangrijke persoon sterft? Dan is hij net zo machteloos als de zwakste mens. En keert hij terug tot de aarde. Zijn lichaam wordt begraven in de aarde waar hij uit genomen is. Dat hier **zijn** aarde staat is bedoeld als leerzaam woordenspel. Het hebreeuwse woord voor “mens” is “adam”. De naam Adam betekende dus niets anders dan “mens”. Het hebreeuwse woord voor “aarde” is bijna hetzelfde als het woord “adam”. Namelijk “adamah”. In het hebreuws herinnert het woord voor mens ons eraan dat wij uit de aarde zijn genomen. Wij zijn geen goden. Wij zijn niet onsterfelijk en machtig. Wij zijn feitelijk niet meer dan aarde, niet meer dan stof en tot de aarde en stof keren wij ook weer terug als wij sterven. En met zijn lichaam dat begraven wordt, gaan ook zijn plannen en beloften mee het graf in.

Hoe waar deze woorden van de Here zijn, hebben we nog niet zo heel lang geleden kunnen zien. Vele mensen in ons land hadden voor een leefbaar Nederland hun hoop gevestigd op Pim Fortuyn. Hij zou alles anders doen. Hij zou de criminaliteit, de wachtlijsten in de ziekenhuizen en het allochtonen probleem aanpakken. Maar een paar kogels uit het pistool van Folkert van der G. maakten een einde aan het leven van Pim Fortuyn. En hoewel een aantal mensen geprobeerd heeft om de plek van Pim in te nemen en zijn plannen ten uitvoer te brengen, is er niets van terecht gekomen. Met Pim zijn ook zijn plannen en beloften in het graf gegaan. En aan de problemen in ons land wordt nog wel gewerkt, aan de criminaliteit en de wachtlijsten is nog lang geen einde gekomen. De mensen die op Pim hun hoop hadden gevestigd zijn bedrogen uitgekomen. Stel uw hoop dus niet op een mens, hoe machtig ook, want hij is slechts een mens, uit de aarde genomen. De aarde waar hij ook weer naar zal terugkeren.

Onze dichter had waarschijnlijk in zijn moeiten ook eerst de hoop op een mens gevestigd. Maar deze persoon stierf en van de beloften die hij hem gedaan had is niets terecht gekomen. Om vervolgens op geheel onverwachte wijze, een wijze die hij in ieder geval niet had bedacht, maar die de Here had bewerk, toch uit zijn problemen te komen. En daarom zegt hij in vers 5:

Welzalig hij, die de God van Jakob tot zijn hulp heeft. “Welzalig hij”. Dat is: “een geluksvogel is hij”, of “te feliciteren” is hij die de God van Jakob tot zijn helper heeft. Deze uitdrukking van de God van Jakob komen we meer tegen in de Bijbel. Dat roept de vraag op waarom de dichter nu juist over de God van Jakob spreekt. En niet over de God van Mozes of de God van Abraham of Izaäk. Waarom uitgerekend de God van Jakob? Jakob die toch niet een groter man was dan Abraham of Mozes. Daar het dus ook niet over. Over het geloof van Jakob. Het gaat niet om wat Jakob in zijn geloof heeft gedaan. Nee, het gaat hier om wat de Here voor Jakob heeft gedaan. Jakob die samen met zijn moeder zijn vader had bedrogen om op die manier de vaderlijke zegen te ontvangen in de plaats van Ezau. Die uit angst om door Ezau gedood te worden moest vluchten. Weg bij zijn familie. Weg bij zijn beschermende omgeving. Op weg naar een familie van wie hij nog maar moest afwachten of hij daar welkom zou zijn.

Maar in de tweede of derde nacht na zijn vertrek droomt hij over een ladder waarvan de top tot aan de hemel reikte. Een ladder waarlangs engelen opklommen tot de Here en afdaalden naar de aarde. En bovenaan die ladder stond de Here die tegen Jakob zei: Ik ben met u en Ik zal u behoeden (beschermen) overal waar u gaat en Ik zal u terugbrengen naar dit land, want Ik zal u niet verlaten, totdat Ik gedaan heb wat Ik u heb toegezegd. Wat en heerlijk beloften deed de Here aan Jakob. Ik ga me je mee. Overal waar je naar toe gaat. Ik zal je beschermen en Ik zal je alles geven wat je nodig hebt. Dat verzeker Ik je. Dat in de eerste plaats.

De tweede reden waarom we in de God van Jakob moeten geloven is **omdat Hij de macht heeft over de hele schepping**. De dichter had ons gewaarschuwd om niet op edelen te vertrouwen. Want dat zijn maar mensen en mensen sterven op een dag en op die dag komt er niets meer van hun plannen en beloften terecht. Hoe anders is de Here. Hij kent geen zwakheid. En Hij sterft nooit.

Verder is Hij de God die de hemel en de aarde heeft gemaakt. En ook de zee met alles wat daar in is. De hemel, de aarde en de zee met alles wat daarin is. Dus alles wat er is en niets uitgezonderd is het werk van de Here, de God van Jakob. En het staat dan ook allemaal onder zijn macht. Alles moet luisteren naar de Here. Naar deze God. Niets is de God van Jakob te machtig. Nooit hoeft Hij in iets of iemand zijn meerdere te erkennen.

En daar komt ook nog bij dat zijn trouw blijft tot in eeuwigheid. De Here, die vergeet nooit wat Hij beloofd heeft. Hij vergeet nooit wie bij Hem horen. Hij draagt niet voor niets de naam “Here”. Die heerlijke verbondsnaam. Die naam die Hij onszelf geleerd heeft en waarin Hij ons wil bepalen bij zijn eindeloze trouw en liefde. Ja, je bent te feliciteren, echt geluk te wensen, als je deze God aan je zijde hebt. Als deze God uw God is. Dat in de tweede plaats.

Geloof in de God van Jakob want Hij neemt het op voor wie in nood zijn. Die hele opsomming in vers 7 tot en met 9 over verdrukten die de Here recht doet. Over hongerigen die de Here brood geeft. Over gevangenen die de Here los maakt. Over de ogen van de blinden die

de Here opent. Over de neergebogenen die de Here opricht. Over de rechtvaardigen die de Here lief heeft. Over de vreemdelingen die de Here bewaart. Over de wees en de weduwe die Hij staande houdt.

De meesten van ons zitten gelukkig niet in bovengenoemde of vergelijkbare omstandigheid. Een enkeling wel. Die is ernstig ziek of die voelt zich buiten de maatschappij of buiten de gemeente van Christus gesloten. En dat dan niet vanwege heersende zonde, maar vanwege dingen uit het verleden. Die mogen zeker troost vinden in deze woorden van Psalm 146. De Here ziet uw lijden. En u mag weten de Here vergeet u niet. De Here zal u uit uw ellende bevrijden.

Maar wat denkt u, en wat denken jullie, jongens en meisjes, hoe het is om deze woorden te zingen als je vervolgd wordt omdat je in de Here Jezus gelooft. Als je in de gevangenis zit vanwege je geloof in de Here. Of als je door de overheid op allerlei manieren getreiterd wordt. Als je nergens werk krijgt omdat je gelooft. En noem het maar op. Dan is het heerlijk om te weten dat de God van de hemel en aarde aan jouw kant staat. Het voor jou opneemt en er uiteindelijk voor zal zorgen dat aan jouw lijden een einde komt en dat de onderdrukkers onder de druk van de Here komen te liggen.

En de dichter maakt door de vormgeving van zijn lied nadrukkelijk duidelijk dat de Here het voor deze mensen in moeilijke omstandigheden opneemt. Door vijf keer de zin te beginnen met "de Heere". De Here maakt de gevangenen los. De Here opent de ogen van de blinden. De Here richt de neergebogenen op. De Here heeft de rechtvaardigen lief. De Here behoedt de vreemdelingen. En in de werkwoordsvorm die de dichter gebruikt klinkt door dat de Here dat maar niet een enkele keer doet, maar dat Hij dit elke keer weer doet. En wie het Oude Testament leest, ziet ook hoe de Here zijn volk telkens weer uit zijn ellende bevrijdt.

Maar wie goddeloos leeft. Wie denkt dat er geen God is of doet of Hij niet bestaat. Wie meent heer en meester te zijn over zijn eigen leven. Hij zal ervaren dat de Here wel degelijk bestaat. De Here zal zijn weg krom maken. Hij zal zelf in de problemen komen en ondervinden en God niet aan zijn zijde vinden maar tegenover zich. En berg je dan maar als je God tegenover je vindt. Je maakt geen schijn van kans.

En dan eindigt de dichter met te zeggen: de Here is Koning voor eeuwig. Dat is waar het om gaat, broeders en zusters, jongens en meisjes. De Here is Koning voor eeuwig. Hij regeert alle dingen. Dat mag ons rust geven. Ook nu aan 3 ambtsdragers ontheffing verleend moest worden. Deze broeders mogen dit vasthouden. Het is de Here die in zijn voorzienigheid u de krachten onthoudt om uw ambtswerk te blijven doen. Het is de Here broeders ambtsdragers die in zijn voorzienigheid ons erbij bepaald dat onze krachten in de raad klein zijn en we ons moeten beperken tot de hoofdpunten in ons ambtswerk. Zo is het ook de Here broeders en zusters die in zijn trouw en wijsheid ervoor zorgt dat de kerkenraad weinig nieuwe dingen kan

oppakken. En we zullen dat als gemeente moeten aanvaarden. Dat niet mokkend of mopperend, maar dankbaar voor wat deze broeders met hun kleine aantal toch aan werk mogen verzetten.

Bovendien mogen we ons ook afvragen waarom de Here dit nu doet. Voor het eerst sinds lange tijd was de kerkenraad vol bezet en dan komen er nu in een keer drie vacatures. Terwijl het juist zo moeilijk is om iedere keer de ambten vervuld te krijgen. Wil de Here ons misschien tot nadenken aanzetten? Wil de Here ons misschien laten afvragen of wij genoeg liefde hebben voor de dienst aan de Here? Denken broeders er met steun van hun echtgenotes over na hoe zij zich op het vervullen van ambtsdienst zouden kunnen voorbereiden? Legt de moeite bij de vervulling van de ambten niet een stuk geestelijke armoede bij ons bloot? Is er niet een verband tussen het feit dat zo weinig broeders aan gezamenlijke bijbelstudie en de moeiten in de vervulling van de ambten? Ik zeg dit niet om u neer te slaan of onder druk te zetten. Maar aan de andere kant mogen we ook niet om deze vragen heen lopen. De ambtsdienst is te belangrijk om deze vragen uit de weg te gaan. En als er broeders zijn die graag een stuk scholing zouden ontvangen om in de toekomst misschien ooit de Here en zijn gemeente te dienen in het ambt. Laten zij zich melden. Via hun wijkouderling of bij mij. Dan kan er wat opgezet worden. Maar laten we toch niet werkeloos toezien bij deze moeiten in ons midden.

Wij zijn maar klein, maar we hebben een eeuwig en machtig Koning. Een Koning die juist naar zwakke en kleine mensen omziet. Een Koning en Here die nooit vergeet wat Hij ons beloofd heeft. Een Koning die niet alleen met ons volwassenen verder wil, maar die van geslacht tot geslacht met zijn kerk verder gaat. Zoals Hij dat ook straks weer aan ons toont, door aan de kleine André Janze te beloven dat Hij eeuwig zijn Vader zal zijn en dat hij zijn kind en erfgenaam is. De Here wil verder met ons. Aan Hem zal het niet liggen.

Laten wij Hem en de kinderen in de kerk dan tonen dat wij niet op mensen of andere zichtbare dingen ons vertrouwen stellen en ons leven bouwen. Maar dat wij op de Here vertrouwen. De God van Jakob.

Amen